

mini

przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Będzin- śladami przeszłości

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 9, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Mimo niewielkich rozmiarów, Będzin liczy sobie mnóstwo atrakcji i ciekawych miejsc. Do miasta warto wjechać od strony Dąbrowy Górniczej, gdyż na tej trasie znajduje się pierwsza atrakcja, kościół św. Barbary powstały w dawnej izbie zbiorczej kopalni. Następnie przechodzimy do głównych atrakcji miasta: zamku, kościoła św. Trójcy, pałacu na Gzichowie i synagogi Mizrahi- jedyne go zachowanego tego typu obiektu w Będzinie, nazywanym w przeszłości, "Polską Jerozolimą". Możemy przespacerować się miejskimi ulicami lub odpocząć nad Przemszą. Kolejnym punktem naszej trasy jest sanktuarium Golgoty Wschodu, działa przy nim niewielka ekspozycja o charakterze historyczno-martyrologicznym. Następnie jedziemy w stronę cmentarza parafii św. Tomasza, gdzie spoczywają min. pisarz Emil Zegadłowicz czy aktorka z filmu "Skarb"- Alina Kucharska. Ostatnim punktem wycieczki jest Góra św. Doroty w dzielnicy Grodziec (najlepiej zostawić samochód u podnóża wzniesienia przy ulicy Chopina). Jest to doskonały punkt widokowy na okolicę.

Program wycieczki

Będzin

Zespół pałacowy z XVIII w.

Zespół pałacowy (XVIII w.): barokowy pałac (po 1702), rozbudowany o boczne skrzydła XVIII/XIX w., piętrowy.

50°19'44"N 19°07'26"E | na mapie:A

Będzin

Zamek w Będzinie

Na górze zamkowej stoi gotycki zamek z 2 poł. XIII w., zbudowany z kamienia wapiennego. Przebudował go Kazimierz Wielki w 1364 r. Otoczono go też podwójną linią murów. Został zrekonstruowany w l. 1833-1834 i przebudowany w l. 1955-1956.

50°19'38"N 19°07'45"E | na mapie:B

Będzin

Synagoga Mizrachi

Synagoga ta, ważny zabytek Będzina, założona została pod koniec XIX wieku z inicjatywy bogatego kupca Jakuba Chila Winera. Jako jedyna w Będzinie, oprócz domu modlitwy w Bramie Cukermana przy ulicy Kołłątaja, przetrwała czasy II wojny światowej bez żadnych zniszczeń i uszkodzeń. Od czasów zakończenia wojny główna sala modlitewna została podzielona ścianką na dwa odrębne pomieszczenia, w których znajdował się skład węgla oraz komórki lokatorskie.

50°19'25"N 19°07'57"E | na mapie:C

Będzin

Kościół św. Doroty z ok. 1653 r.

Renesansowo-barokowy kamienny kościół św. Doroty (ok. 1653), restaurowany 1946-1947, wzniesiony na szczycie Góry św. Doroty (381 m n.p.m.), nazywanej przez miejscowych Górą Dorotki.

50°21'04"N 19°05'56"E | na mapie:D

Będzin

Kościół Świętej Trójcy

Ceglany kościół Świętej Trójcy, pierwotnie gotycka kaplica zamkowa (1365), rozbudowana m.in. 1601, 1873-1889.

50°19'36"N 19°07'52"E | na mapie:E

Będzin

Sanktuarium Polskiej Golgoty Wschodu

Na terenie wzniesionego w latach 70. XX wieku osiedla zwanego przez mieszkańców „Syberką” (wybudowanego na wzgórzu nazywanym tą samą nazwą) powstał wówczas pomysł, by wybudować kościół dla osiedlowej społeczności. Z uwagi na ówczesne trudne czasy, czyli przełom lat 70. i 80., a także początek lat 80. - pozwolenie od władz na budowę świątyni uzyskano z wielkim trudem jeszcze przed ogłoszeniem stanu wojennego, pod koniec 1981 roku.

Budowa kościoła trwała dość długo. W latach 80. zdążono wybudować dolną część świątyni - kaplicę kościelną. Później, dzięki papieżowi - dzisiejszemu świętemu Janowi Pawłowi II - sprowadzono kamień węgielny z grobu św. Piotra i wmurowano go w górną, przyszłą część kościoła. Po latach trudu, udało się kościół wybudować.

Posiada on nowoczesną sylwetę, charakterystyczną dla kościołów katolickich budowanych w latach 80., może do połowy 90. Jego górna część przypomina bryłę przekrytą dachem namiotowym, jednocześnie wyróżniającą się spośród jednolitej zabudowy osiedlowej. Gdyby była to pusta przestrzeń, niewątpliwie górowałby nad okolicą, a jego bryła widoczna byłaby co najmniej z DK 86 (relacji Katowice-Częstochowa-Warszawa).

W 1997 roku kościół został ustanowiony Sanktuarium Polskiej Golgoty Wschodu..... Miejsce Sanktuarium

związane jest m. in. z miejscową legendą, bądź ustnym przekazem dawnych mieszkańców, iż w roku 1831, po upadku Powstania Listopadowego wywożono z Zagłębia polskich i litewskich patriotów Obojga Narodów (byłych powstańców) na Syberię. Tutaj osobiście zgodzę się z teoriami historyków i „znawców miejscowej historii”, iż nie jest to w 100 % potwierdzone. Jednak już według miejscowego przekazu dawnych mieszkańców z lat 1864-65, na podstawie których miałyby powstać miejscowa legenda, wywożono powtórnie uczestników powstania narodowego, tym razem Styczniowego - osobiście ostrożnie bym polemizował, ufając ww. przekazom...

Przy wejściu do dolnej części kościoła widoczne są (na robiących wrażenie tablicach) nazwy miejsc znane ze zbrodni na Polakach na terenie Rosji, potem Związku Radzieckiego. Wewnątrz znajduje się Izba Pamięci, w której zgromadzono pochodzące głównie z terenu Górnego Śląska pamiątki po tragicznie zmarłych, często zamordowanych bez przyczyny, bez sądu, bez zarzutów. Związana z tym jest tzw. Tragedia Górnośląska od stycznia 1945 roku i Zagłębia Dąbrowskiego. Obok zamordowanych w radzieckich obozach pracy, karnych, czy ofiar m.in. zbrodni katyńskiej w 1940 roku, Sanktuarium upamiętnia także osoby wcześniejszych generacji Polaków.

W górnej części kościoła, w prezbiterium można zauważyć płaskorzeźbę przedstawiającego m.in. świętego Rafała Kalinowskiego, powstańca styczniowego i syberyjskiego zesłańca, jako symbol polskiej generacji z okresu powstań narodowych, a także „Widzenie w katordze”, według malarza, Artura Grottgera, z serii „Litwania”.

Widoczna w tylnej części kościoła Droga Krzyżowa ma symbolizować męczeńską drogę Polski do Wolności. Chyba jednak niemal na każdym zwiedzającym wrażenie zrobi tablica z napisem „Pokonany, lecz niezwykłym” poświęcona 150. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego i jego bohaterom, głównie z Zagłębia.....

50°19'12"N 19°06'49"E | na mapie:F

Będzin Cmentarz parafii św. Tomasza

Choć kościół mieści się na sosnowieckiej Pogoni, cmentarz znajduje się już w granicach Będzina. Nad bramą do tej potężnej nekropolii znajdują się figury aniołów i Chrystusa Zmartwychwstałego. Na cmentarzu znajdziemy groby min. Emila Zegadłowicza - pisarza, poety i tłumacza; powstańców styczniowych - Ignacego Kaczmarskiego i Otrębskiego, Aliny Kucharskiej- aktorki znanej z filmu "Skarb" oraz Bolesława Wyspiańskiego - bratanka poety i dramaturga. Na uwagę zasługuje mogiła zbiorowa żołnierzy polskich poległych w latach 1919-21 oraz rodziny Grzeszolskich - ofiar głośnej, przedwojennej zbrodni.

50°18'18"N 19°08'15"E | na mapie:G

Będzin Kościół św. Barbary- świątynia w budynku kopalnianym

Świątynia położona jest w dzielnicy Koszelewo. Choć wygląda niepozornie, jej historia jest niezwykle interesująca. Jej budynek stanowi izba zborna kopalni "Ksawery". Od początku istnienia w 1922 aż do roku 1989 była to kaplica. Status kościoła zyskała w 1989 r. W środku znajduje się czczony przez miejscową ludność wizerunek Czarnej Madonny.

50°19'21"N 19°09'29"E | na mapie:H

Będzin Fragmenty gotyckich, kamiennych murów miejskich

Przy ul. Zaułek zachowane fragmenty gotyckich, kamiennych murów miejskich, fundacji Kazimierza Wielkiego (1364, rekonstruowane 1956).

50°19'27"N 19°07'50"E | na mapie:I

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): bastet78, fot. K. Chojnacki, , , fot. K. Chojnacki, KeepTalking, maciej_z_zagłębia

Trasa dodana przez: auste

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 23 września 2018 22:08:30